

Anayasa varsa, örfi idare içinde dahi bu haklar bâkidir, bu hakları o şekilde kullanmak lâzım gelir» lâfını ben anlamadım. Yani, «normal nizamda hukuk nasıl tatbik ediliyorsa, nizam nasıl vazedilmişse, örfi idare içinde dahi aynı nizam câridir» diyorsanız; hayır. Öyle nizam olmaz... Neden olmaz? Çünkü, normal nizam, o hâdiselere kâfi gelmemiş ki, biz daha sert bir nizamı getirecek olan örfi idareyi ilân etmek durumunda kalmışız. Binaenaleyh, örfi idare nizamı içinde normal nizamın hukukunu aramak bence zaittir.

Sayın Aybar ve birkaç arkadaşımız konuşular, tahmin ediyorum ki, maddelere geçildiğinde sarih olarak izah edeceklerdir : 11 ne maddenin tarif ettiği temel hak ve hürriyetlerin hangileri, bu getirilen maddelerde tadil edilmektedir, ortadan kaldırılmaktadır veya zorlanmaktadır? Bunları, eğer kendileri inandır şekilde bana izah ederlerse bu kürsüden; ben de kendileri gibi rey kullanacağım; ama yuvanlık olarak, bir hakkın suistimali şeklinde, örfi idarenin ieraatını dahi muhtel hale getirecek şekilde konuşmalar, bugün vazife yapmaktaki olan örfi idare mahkemelerini, örfi idare makamlarını rahatsız eder durumdadır.

Yine aynı mütalâa üzerine, çok kısa olarak beyanda bulunmak istiyorum. Arkadaşların sabırsızlanıyorlar, zaman geçiyor galiba...

MUSTAFA KEMAL GÜNEŞ (Kırşehir) — Kanunun zamanı geçiyor..

AHMET BULDANLI (Devamla) — Evet, onu ben de biliyorum.

Şimdi, 13 ne maddenin tedvin şekline itiraz ediyorlar : «Örfi idarenin ilânından evvelki hadiselerin, ilândan sonraki hadiselerle irtibatlandırılıp muameleye konulması, Anayasaya aykırıdır» deniyor. Ben aksi kanaattemyim. Şöyle ki :

Eğer, Anayasaya aykırı bir hareket vuku bulmasaydı, memleketin hayatına mâruf bir tarruz vuku bulmasaydı, örfi idare ilân edilmeyecekti. Demek ki, örfi idarenin ilânını mucip hadiseler muhakeme edilmek durumundadır. Örfi idarenin ilânına onlar esbabı mucibe olarak alınmıştır ve onun üzerine örfi idare ilân edilmistir. O bakımdan, örfi idarenin ilânından sonraki hadiseleri muhakeme etmek, onları Örfi İdare Kanunu hükümleri içine almak; «on-

dan evvelkilerle ilişiginiz yok, onları normal mahkemeler görsün» demek, hadiseleri derinlikte değil, satıhta mütalâa etmek demek olur. O bakımdan, bu mütalâaya iştirak edemiyorum.

Muhterem arkadaşlar, maddeler üzerinde esaslı görüşülmesi taraftarıyım. Hakikaten, bazı iddialar ortaya boşuna atılmış değildir. Bu getirilen tasarının bazı maddelerinde hakikaten hukuka, hakikaten hak ve hürriyetlerin bazı yerlerine dokunur şekilde getirilen hükümler vardır. Onları, maddelerin müzakeresine sıra geldiğinde ifade edeceğim.

Tasarının çabuk çıkması için sözümlü kısa kesiyorum. Hepinizi hürmetle selâmlarım efendim.

BAŞKAN — Yeterlik önergesi gelmiştir. Sayın Bakan, konuşacak mısınız?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET İZMEN — Evet.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET İZMEN — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri;

1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun, Anayasa Mahkemesince iptal edilen 15 ve 23 ne maddelerinin; iptal istikametinde ve Anayasa tadilatına uygun olarak yeniden tedvini ve bu maddelerle irtibatlı diğer maddelerin bazı noktalarının tanzih ve 1971 Mayısından bu yana uygulanmakta bulunan Sıkıyönetim Kanununun, uygulamada meydana çıkan ihtiyaçları ve zaruretlerini dikkate alarak yapılan değişiklikleri muhtevi Kanun tasarısı Yüce Heyetinizce görüşülmektedir.

Sayın İmer, Sayın Alpaslan, Sayın Aybar, Sayın Özgüner, Sayın Başer, Sayın Buldanlı arkadaşlarımız söz aldılar, tasarının tümü üzerindeki görüş ve mütalâalarını bildirdiler. Olumlu görüşlerinden dolayı arkadaşlarımıza teşekkür ederim.

Yine bu Kanun tasarısı münasebetiyle ortaya atılan fikirler karşısında, görüşlerimizi tanzih etmek fırsatını verdikleri için bütün arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Evvelâ, bir noktayı açık olarak tespit etmemiz lâzım gelir. 15 Mayıs 1971 tarihinde yürürlüğe giren 1402 sayılı Kanunun, o zaman Türkiye İşçi Partisi tarafından, Anayasaya aykırı